

Fabian Londen:

”Låt barnet göra sin grej och ”bota” sig själv i sinom tid”

DET ÄR MIN TUR att hålla föredrag för klassen. Jag har inga problem med att tala inför mina klasskompisar, men jag är ändå nervös eftersom läraren också är i rummet. Förra gången hade hon ett ”ärende” i lärarrummet och nu får hon plötsligt ett samtal precis då jag ska gå fram. Hon vet hur jag känner och är på min sida. De andra märker ingenting. Jag kommunicerar med henne med mina ögon.

DET SOM JAG HADE då kallas selektiv mutism. Det innebär att ett barn inte kan tala i vissa situationer – även om hen skulle vilja göra det. Som en person med selektiv mutism är det vanligt att tala i vissa miljöer, medan man i stället är fullständigt tyst i andra miljöer.

Selektiv mutism kallas för ”den ofrivilliga tystnaden”. Den drabbade har allt som krävs för att prata, men kan i vissa sammanhang inte göra det. De flesta barn med selektiv mutism talar hemma med föräldrar, syskon och andra trygga personer, men är oftast tysta i skolan, förskolan eller på dagis.

SJÄLV HADE JAG SELEKTIV MUTISM från att jag var två år gammal tills jag gick på sjuan och var 13 år gammal. Det påverkade min tid på dagis, men speciellt min skolgång mycket. Till exempel kunde jag inte delta i lektioner på samma sätt som mina klasskompisar. Om jag hade något ärende till läraren förmedlade jag det via en kompis. Genom att nicka, skaka på huvudet, gestikulera, peka och kommunicera

med ögonen visade jag mina känslor åt lärarna. Jag talade hemma med familjen och med kompisar, men inte med lärare, andra vuxna eller exempelvis scoutledare.

DET JOBBIGASTE VAR att inte kunna säga vad jag ville säga. Det var frustrerande, jag visste att jag var kapabel att prata, men ändå var det något som inte stämde. Jag kände mig ensam ibland, eftersom ingen annan jag kände hade samma problem i klassen eller på hobbyverksamheter. Jag ville inget annat än prata, men något hindrade mig. Under vissa evenemang och under vissa lektioner kunde det kännas hopplöst att inte kunna delta på samma sätt som de andra, och då kände jag mig utanför. Enligt mina föräldrar har jag en gång som fem-åring sagt att jag känner mig osynlig på dagiset.

LYCKLIGTVIS SKÖTTE MIN SKOLA, Rudolf Steinerskolan, om mitt fall på ett bra sätt. Genom konstterapi och lekterapi, som båda finns tillgängliga för barn med selektiv mutism i skolan, började jag så småningom känna mig mer bekväm med skolgången och till slut började jag tala med de flesta lärare, i min egen takt.

DÅ MAN TRÄFFAR ETT BARN med selektiv mutism bör man tänka på att lyssna, förstå, acceptera och att bekräfta. Personligen skulle mitt främsta råd ifall man stöter på ett barn med selektiv mutism vara att inte lägga någon press på barnet. Låt barnet göra sin grej och ”bota” sig själv i sinom tid. Ju mer press och påtryckning som sätts på barnet, desto värre kan symtomet bli. Jag hade tur; jag blev inte utsatt för stor press fler än några få gånger.

Det viktigaste för barnet är att det ska få känna sig tryggt i vardagliga situationer. Lyckligtvis känner sig de flesta med selektiv mutism trygga på dagis och i skolan, och till all lycka är det sällan lågstadieelever tvingas göra något de inte vill. Kom ihåg att vi alla är individer och att vi behöver plats och tid att utvecklas!

Tänk om